C/2024/7270

5.12.2024.

**Kopsavilkums komisijas lēmumam**

**(2023. gada 17. maijs),**

**ar ko koncentrāciju atzīst par saderīgu ar iekšējo tirgu un EEZ līguma darbību**

**(Lieta M.10438 – MOL / OMV SLOVENIJA)**

*(izziņots ar dokumenta numuru C(2023)3183)*

**(autentisks ir tikai teksts angļu valodā)**

(C/2024/7270)

*Saskaņā ar Padomes 2004. gada 20. janvāra Regulu (EK) Nr. 139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju* ([1]) *un īpaši tās 8. panta 2. punktu Komisija* 2023. gada 17. maijā *pieņēma lēmumu apvienošanās lietā. Pilns lēmuma nekonfidenciālās versijas teksts angļu valodā ir pieejams Konkurences ģenerāldirektorāta tīmekļa vietnē: https://competition-cases.ec.europa.eu/search*

## 1. **PUSES**

(1) *MOL Hungarian Oil and Gas Plc.* (“MOL” jeb “paziņotāja puse”), kura galvenā mītne atrodas Ungārijā, ir *MOL Group*, vertikāli integrēta naftas un gāzes konglomerāta, mātesuzņēmums, kura galvenā darbība ir: i) jēlnaftas izpēte, ieguve un rafinēšana; ii) rafinētu naftas produktu izplatīšana gan vairumtirdzniecībā, gan mazumtirdzniecībā; iii) naftas ķīmijas produktu ražošana un pārdošana; iv) dabasgāzes izpēte un ieguve un v) dabasgāzes pārvade Ungārijā. Slovēnijā *MOL Group* ar zīmolu “MOL” un “INA” starpniecību pārvalda 53 degvielas uzpildes staciju tīklu, kā arī nodarbojas ar motordegvielu, bitumena, mazuta, sašķidrinātās naftas gāzes (LPG) un smērvielu vairumtirdzniecību. *MOL* ar sava meitasuzņēmuma *INA* starpniecību darbojas arī vairākos Horvātijas mazumtirdzniecības un vairumtirdzniecības tirgos, piemēram, motordegvielas (dīzeļdegvielas un benzīna), *AdBlue*, mazuta un bitumena piegādē.

(2) *OMV SLOVENIJA, trgovina z nafto in naftnimi derivati, d.o.o.* (turpmāk tekstā — “OMV Slovenija” jeb “mērķuzņēmums”), kura galvenā mītne atrodas Slovēnijā, ar *OMV*, *OMV Viva*, *Diskont*, *Avanti* un *EuroTruck* zīmolu starpniecību pārvalda 119 degvielas uzpildes stacijas Slovēnijā, kā arī nodarbojas ar motordegvielas, mazuta un bitumena piegādi vairumtirdzniecībā. *OMV Slovenija* arī veic noteiktus benzīna pārdošanas darījumus no pārstrādes rūpnīcas, kas ir atdalīti no darījuma tvēruma un paliks *OMV* grupas pārziņā. Horvātijā *OMV Slovenija* veic ļoti ierobežotas darbības saistībā ar motordegvielas, mazuta un smagā mazuta vairumtirdzniecību.

## 2. **DARĪJUMS**

(3) Komisija 2022. gada 13. maijā saņēma paziņojumu par ierosinātu koncentrāciju, ievērojot Regulas (EK) Nr. 139/2004 (“Apvienošanās regula”) 3. panta 1. punkta b) apakšpunktu, kuras rezultātā *MOL* plāno no *OMV Group* iegūt pilnīgu kontroli pār *OMV Slovenija*, iegādājoties akcijas (“darījums”). *MOL* un *OMV Slovenija* abi kopā tiek dēvēti par “Pusēm”.

(4) Pamatojoties uz sākotnējo tirgus izpēti, 2022. gada 22. jūnijā Komisija pauda nopietnas šaubas par darījuma saderību ar iekšējo tirgu un EEZ līguma darbību un pieņēma lēmumu par procedūras sākšanu saskaņā ar Apvienošanās regulas 6. panta 1. punkta c) apakšpunktu (“6. panta 1. punkta c) apakšpunkta lēmums”). Konkrētāk, Komisija pauda bažas par motordegvielas mazumtirdzniecības piegādes tirgu Slovēnijā uzņēmumu darījumos ar patērētājiem (*B2C*) stacijās, kas atrodas ārpus automaģistrālēm (vai, ņemot vērā Slovēnijas tirgus īpatnības, “stacijās, kas nav “DARS” stacijas”) ([2]). Turklāt Komisija nevarēja izslēgt nopietnas šaubas attiecībā uz degvielas mazumtirdzniecības piegādes tirgiem uzņēmumu darījumu ar uzņēmējiem (*B2B*) klientiem Slovēnijā un benzīna un dīzeļdegvielas vairumtirdzniecības (no pārstrādes rūpnīcas un nemazumtirdzniecības) piegādes tirgiem Slovēnijā.

([1]) OV L 24, 29.1.2004., 1. lpp.

([2]) *Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji* (“DARS”) ir valstij piederoša sabiedrība, kas uztur visas automaģistrāles un ātrgaitas šosejas Slovēnijā un piešķir koncesijas degvielas staciju operatoriem.

(5) Komisija 2022. gada 15. jūlijā pieņēma divus lēmumus saskaņā ar Apvienošanās regulas 11. panta 3. punktu, pieprasot Pusēm sniegt pilnu informāciju, ko Komisija bija pieprasījusi dažādos informācijas pieprasījumos, kas nosūtīti Pusēm. Šie lēmumi saskaņā ar Komisijas Regulas Nr. 802/2004 ([3]) 9. panta 1. punktu apturēja Apvienošanās regulas 10. panta 3. punktā minēto termiņu.

(6) Paziņotāja puse 2023. gada 17. martā oficiāli iesniedza saistības un atlikušo prasīto informāciju, kā rezultātā tika atcelta termiņa apturēšana, un 2023. gada 20. martā tika atsākta laika atskaite. Pēc tam Komisija uzsāka iesniegto saistību tirgus pārbaudi. Pamatojoties uz tirgus viedokļu noskaidrošanas rezultātiem un saistību novērtējumu, Komisija konstatēja, ka ar pārskatītajām saistībām tiek novērstas Komisijas konstatētās bažas par konkurenci, kuras izriet no ierosinātā darījuma.

## 3. **KOPSAVILKUMS**

(7) Komisija pauda bažas par konkurenci attiecībā uz saderību ar iekšējo tirgu attiecībā uz motordegvielas mazumtirdzniecību Slovēnijā uzņēmumu darījumos ar patērētājiem (*B2C*) stacijās, kas nav "DARS" stacijas.

(8) Pamatojoties uz tirgus viedokļu noskaidrošanas rezultātiem un saistību novērtējumu, ar saistībām tiek novērstas Komisijas konstatētās bažas par konkurenci, kuras izriet no ierosinātā darījuma.

(9) Tāpēc tiek ierosināts pieņemt apstiprināšanas lēmumu saskaņā ar Apvienošanās regulas 8. panta 2. punktu.

## 4. **KONKRĒTIE PRODUKTU TIRGI**

(10) Lēmumā Komisija konstatēja, ka darījums rada šādus horizontāli ietekmētus tirgus:

(a) dīzeļdegvielas un benzīna piegāde, kas nav mazumtirdzniecība, Slovēnijā;

(b) mazuta piegāde, kas nav mazumtirdzniecība, Slovēnijā;

(c) bitumena vairumtirdzniecība Slovēnijā;

(d) motordegvielas mazumtirdzniecība Slovēnijā;

(e) *AdBlue* mazumtirdzniecība Slovēnijā;

(f) dīzeļdegvielas un benzīna piegāde, kas nav mazumtirdzniecība, Horvātijā;

(g) mazuta piegāde, kas nav mazumtirdzniecība, Horvātijā, kā arī

(h) smagā mazuta piegāde, kas nav mazumtirdzniecība, Horvātijā.

(11) Turklāt darījums rada vertikāli ietekmētos tirgus, no kuriem galvenie ir saistīti ar saiknēm starp šādiem tirgiem:

(a) dīzeļdegvielas un benzīna piegāde no pārstrādes rūpnīcām (augšupējie tirgi) un dīzeļdegvielas un benzīna piegāde, kas nav mazumtirdzniecība (lejupējie tirgi), Slovēnijā; kā arī

(b) dīzeļdegvielas un benzīna vairumtirdzniecība (no pārstrādes rūpnīcas un nemazumtirdzniecība) (augšupējie tirgi) un dīzeļdegvielas un benzīna mazumtirdzniecība (lejupējie tirgi) Slovēnijā.

## 5. **KONKURENCES NOVĒRTĒJUMS**

(12) Šajā iedaļā galvenā uzmanība pievērsta tirgum, attiecībā uz kuru Komisija uzskatīja, ka darījums varētu būtiski kaitēt efektīvai konkurencei, t. i., motordegvielas mazumtirdzniecības piegādes tirgum, kurā motordegvielas mazumtirdzniecībā piegādā *B2C* klientiem stacijās, kas nav "DARS" stacijas Slovēnijā.

([3]) Komisijas Regula (EK) Nr. 802/2004 (2004. gada 7. aprīlis), ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (OV L 133, 30.4.2004., 1. lpp.).

5.1.1. *Horizontāla nekoordinēta ietekme motordegvielas mazumtirdzniecības piegādes tirgū B2C klientiem stacijās, kas nav "DARS" stacijas Slovēnijā.*

(13) Sākotnēji paziņotais darījums varētu būtiski kaitēt efektīvai konkurencei mazumtirdzniecības degvielas piegādes tirgū stacijās, kas nav "DARS", *B2C* klientiem šādu iemeslu dēļ:

(a) Pusēm būs apvienotas lielas tirgus daļas valsts līmenī ([40–50 %] apjoma), un vietējā līmenī ir 85 problemātiski aptvēruma apgabali, kuros i) Pušu kopējā tirgus daļa būtu lielāka par [40–50 %] un ii) Pušu kopējā tirgus daļa pēc darījuma palielinātos par vairāk nekā 5 procentpunktiem;

(b) Puses ir tuvi konkurenti Slovēnijā, un *Petrol* ir vienīgais tirgus dalībnieks, kas konkurē tikpat cieši. Konkrēti, pušu tīkli ļoti lielā mērā pārklājas, tās piedāvā līdzīgus pakalpojumus un darbojas ar tirgū labi pazīstamiem zīmoliem;

(c) darījums likvidētu būtisku konkurences spēku tirgū. *MOL* ir dinamisks dalībnieks, kas piedāvā jaunus produktus un pakalpojumus; pēdējos gados ir atjauninājis visas savas stacijas; ir ievērojami paplašinājis savu tīklu ar organiskas un neorganiskas izaugsmes palīdzību un šādi ir ievērojami palielinājis zīmola atpazīstamību;

(d) *Petrol*, kas arī turpmāk būs galvenais dalībnieks, visticamāk, gūs labumu no jaunā uzņēmuma cenu pieauguma, un tāpēc tam būtu mazāks stimuls konkurēt salīdzinājumā ar situāciju, ja darījums netiktu veikts. Pārējie mazākie tirgus dalībnieki nerada ticamu konkurences spiedienu;

(e) pastāv būtiski šķēršļi iekļūšanai tirgū un darbības paplašināšanai, un *B2C* klienti ir cenas ņēmēji bez kompensējošām pilnvarām.

5.1.2. *Horizontāla koordinēta ietekme motordegvielas mazumtirdzniecības piegādes tirgū B2C klientiem stacijās, kas nav "DARS" stacijas*

(14) Komisija uzskata, ka darījums var izraisīt horizontālu koordinētu ietekmi Slovēnijas tirgū attiecībā uz motordegvielas mazumtirdzniecības piegādi *B2C* klientiem stacijās, kas nav "DARS" stacijas.

(15) Attiecībā uz spēju vienoties par koordinācijas nosacījumiem vairākas iepriekšējās un notiekošās izmeklēšanas EEZ liecina, ka motordegvielas mazumtirdzniecības piegādes tirgus ir pakļauts koordinācijai, galvenokārt degvielas produktu viendabīguma un tirgus pārredzamības dēļ. Šīs tirgus iezīmes ir raksturīgas arī Slovēnijas tirgum, kas turklāt ir īpaši koncentrēts. Slovēnijā pieprasījuma un piedāvājuma līmenis laika gaitā ir bijis samērā stabils, un tirgus ir ļoti pārredzams, t. i., cenas tiek publicētas valdības tīmekļa vietnē "Goriva", un tās ir zināmas visiem tirgus dalībniekiem gandrīz reāllaikā.

(16) Attiecībā uz koordinācijas ilgtspēju augstā tirgus pārredzamība labvēlīgi ietekmē iespēju uzraudzīt cenu novirzes no mākslīgi augstajām cenām, kas izriet no koordinācijas. To pašu iemeslu dēļ var viegli konstatēt novirzi no cenu līmeņa, kas izriet no iespējamās koordinācijas, un var veikt tūlītējas represijas.

(17) Attiecībā uz ārējo dalībnieku reakciju faktiskie un potenciālie konkurenti nevarētu apdraudēt koordinācijas stratēģijas, jo tiem trūkst būtiskas klātbūtnes tirgū un pastāv lieli šķēršļi iekļūšanai tirgū.

(18) Visbeidzot, darījums ietekmētu jaunā uzņēmuma stimulus koordinēt darbību, jo tirgus kļūs vēl koncentrētāks. Pāreja no trim līdz diviem lieliem dalībniekiem nozīmē to, ka konkurences uzraudzība kļūtu vienkāršāka. Turklāt *MOL* stimuli konkurences veicināšanai, visticamāk, tiktu samazināti pēc darījuma, jo *MOL* ieņems daudz nozīmīgāku vietu tirgū. Jaunā uzņēmuma un *Petrol* tirgus daļas valsts līmenī arī kļūtu daudz simetriskākas, kas padarītu koordināciju ticamāku un veiksmīgāku.

## 6. **SAISTĪBAS**

(19) Lai darījumu padarītu saderīgu ar iekšējo tirgu, *MOL* apņēmās nodot *Shell Adria d. o. o.* ("pircējs") valsts mēroga mazumtirdzniecības tīklu ar 39 degvielas uzpildes stacijām Slovēnijā, kas pašlaik darbojas kā daļa no Pušu degvielas staciju tīkliem (20 *MOL* stacijas un 19 *OMV* stacijas) ("atsavināmais uzņēmums", "saistības").

(20) Komisija secina, ka, ņemot vērā pušu iesniegtās saistības, paziņotā koncentrācija vienpusējas nekoordinētas vai koordinētas ietekmes dēļ neradīs būtiskus šķēršļus efektīvai konkurencei mazumtirdzniecības degvielas piegādes tirgū stacijās, kas nav "DARS" stacijas, *B2C* klientiem.

(21) Attiecībā uz nekoordinētu ietekmi uzņēmumi nodrošina, ka nevienā no Komisijas noteiktajām 85 problemātiskajām jomām nav kumulatīvi izpildīti šādi divi nosacījumi: i) Pušu daļa pārsniedz 40 % un ii) Pušu kopīgā daļa pēc darījuma palielināsies par vairāk nekā 5 procentpunktiem. Turklāt uzņēmumi Slovēnijas valsts tirgū radīs nozīmīgu trešo dalībnieku, kas darbosies kā spēcīgs konkurences spēks, kas spēj radīt konkurences spiedienu uz jauno struktūru: pircējs aizstās *MOL* kā trešā konkurences spēka lomu tirgū.

(22) Turklāt attiecībā uz koordinēto ietekmi koordinācijas risks pēc darījuma nepalielināsies: līdzīgi kā *MOL* pirms darījuma, pircējs darbosies kā ārējs konkurences spēks, kas spēj apstrīdēt iespējamo koordināciju starp *Petrol* un *MOL*.

(23) Tirgus pārbaudes rezultāti attiecībā uz *MOL* iesniegtajiem pasākumiem bija pozitīvi, apstiprinot, ka i) ierosinātais risinājums ir piemērots, lai novērstu Komisijas konstatētās bažas par konkurenci, ii) ka ar atsavināmo uzņēmumu pircējs būtu uzticams dalībnieks, iii) atsavināmais uzņēmums ir dzīvotspējīgs un iv) tiesiskās aizsardzības līdzekļu paketē iekļautie aktīvi ir atbilstoši.

## 7. **SECINĀJUMS**

(24) Iepriekš minēto iemeslu dēļ lēmumā secināts, ka tad, ja pilnībā tiks ievērotas iesniegtās saistības, ierosinātā koncentrācija ievērojami nekaitēs efektīvai konkurencei iekšējā tirgū vai būtiskā tā daļā.

(25) Tāpēc būtu jāatzīst, ka koncentrācija ir atbilstoša iekšējam tirgum un EEZ līguma darbībai saskaņā ar Apvienošanās regulas 2. panta 2. punktu un 8. panta 2. punktu un EEZ līguma 57. pantu.